

jos (1907). 1908-ban a színházat tűzbiztonsági okokból bezárták; ezért nyári szinkört építettek, mely Nádassy József igazgatásával 1909 máj. 29.-én nyílt meg. Költsége: 40.000 Korona. — Elfért benne: 1500 néző. A megnyitón a „Tárjárás” c. operett került színre. — A szinkör azonban 1911 jul. 31.-én leégett. Az igazgató felszerelése, ruhatára, könyvtára, díszletei, sőt az irodában elhelyezett készpénze, ami a társulatnak Szombathelyről Makóra való utaztatására volt kikészítve, szintén bentégett. Odaégett az ott vendégszereplő Földes Dezső ruhatára, parókái, a zenekari tagok hangszerei és még sok minden. Aug. 5-től a kultúrház dísztermében játszott Nádassy társulata. 1912 febr. havában Thury Elemér volt itt az igazgató, majd újból eljön 1912 jun. 28.-án, mikor az új szinkört nyitotta meg. Épült a Herickertben. A prológust írta: Hervay Frigyes és Bányai Irén szavalta el. Utána a „Leányvásár” c. operett került színre. 1913 máj. 10.-én újból Thury igazgató játszik itt. 1914 jul. 8.-án megnyílt egy újabb szinkör. Építette Sente Lajos és Trummer János. Első igazgató: Polgár Károly. Bemutató előadásul a „Cigányprimás” c. operettet játszották. — A társulat operákat is adott. A szinkör férőkapacitása: 2000 nézőre szól. 1915 máj. 30.-án ismét Polgár Károly az igazgató, 1916 márc. havában pedig Szabó Ferenc, majd jun. 18.-án újra visszajön Polgár Károly gárdája, míg a következő évben (1917 jun. 17.) szintén neki adták át a szinkört. 1919 jul. 15.-én Fodor Oszkár társulata vonult be Szombathelyre, 1920-ban pedig Bodonyi Béla, majd őt követi 1925 őszén Somogyi Kálmán, 1927-ben Faragó Sándor. (1926 ápr. havában a színházat lebontották.) Újabb: Deák Ferenc társulata játszik Szombathelyen. Szombathelyen elhunyt színészek: Daróczy Zsigmond (lázári), Szilágyi Gedeon, Moori Sándor, Csige Lajos, Takács Piroska, Sz. Németh József.

(Polgár István.)

Szombathy László (rimaszombati), író, lapszerkesztő, mezőkövesdi ref. lelkész, sz. 1893 ápr. 7.-én, Felsővályon. Iskoláit Dobsinán és Sárospatakon végez-

te. Színpadi művei: „Ha megszólal a trombita”, színmű 3 felv. e. e. 1928 márc. 13.-án, Mezőkövesden, „Bandi”, vígj. 3 felv. e. e. 1930 dec. 12. u. o., „Visszatérünk”, dráma 3 felv. — Munkatársa több fővárosi és vidéki lapnak.

Szomolnoki színészet. Szomolnok szepesmegyei nagyközségben már 1807-ben volt állandó színház. (Lásd: „Pesti Hírlap”, 1893. V. 23. 8; old. III. hasáb, II. hír.) 1844 aug. 10.-én itt játszik Abday Sándor társulata, az u. n. „nádori színház”-ban. („Honderű”, 1844. 8. sz. 149. old.) Ezt a színházat állítólag József nádor is meglátogatta és az első előadás az ő jelenlétében folyt le. Az itteni műkedvelők magyar és német előadásokat tartottak. A társulat könyvtára és irattára a Nemzeti Múzeum tulajdonába jutott.

Szomor Máté, úttörő színész. Tagja volt a Kelemen László igazgatása alatti első magyar szintársulatnak. Eredetileg ügyvéd volt Kecskeméten, azután hévvel és lelkesedéssel csatlakozott az első magyar szintársasághoz és siet többi társával megteremteni a magyar színművészetet. Színműfordításai: „Ki-ki saját háza előtt seperjen”, vj. 1 felv. ford. németből, Schneider után. Bem. 1790 szept. 21.-én, Pesten. Még félszázad után is műsoron volt.

Szomorujáték. A „tragédia” magyaros kifejezése. A szót már használja Soós Márton színész, 1792-ben, a „Megszomorított ártatlanság, avagy az ártatlan Etelka méltatlan szenvedése”, c. művén, mely 5 felvonásos „szomorujáték”. (Írta: Dugonics András regénye után.) Bem. 1793 szept. 11. Pesten. A Sz.-ra még így is mondták: „szomorkás játék”, „keserves játék”, „szomorítvány”.

Szomor Dezső, színműíró, sz. 1869 június 2.-án, Budapesten. Kora ifjúságában a hírlapírói pályára lépett. Ismerőbb színművei ezek: „Péntek este”, dráma 1 felv. Bem. 1896 febr. 28.-án, a Nemzeti Színház. Feluj.: 1906 dec. 20. „A búcsú”, színmű 3 képben. Első előadása ugyanott, 1897 okt. 29.-én. „A nagyasszony”, színmű 4 felv. Bem. 1910